

L'APUNT Brossa!

Maria Palau

Amb Brossa –“un camaleó però a l'inrevés, que dona el color que vol a tot allò que toca”, se'l definia el 1951 en el full de sala de l'exposició de Dau al Set a la sala Caralt–, la galeria Mayoral tanca un cicle d'exposicions esplèndides que han explorat els genis creatius que en la postguerra van rescatar l'art d'avantguarda. La mostra de Brossa, oberta fins divendres, és excepcional gràcies a la imaginació que

hi ha posat Glòria Bordons, directora de la fundació de l'artista. Hi ha material inèdit i moments d'èxtasi, com el que furga en la seva amistat amb Miró. Brossa és una llum que ens hem de resistir a apagar. Per fi, s'acosta la gran exposició promesa pel Macba. S'obrirà la tardor del 2017 i durà per títol *Poesia Brossa*. Bordons avança que tindrà un aire *performàtic*. Il·lusionador.

Crònica Premi Quim Masó al Grec

Màrqueting poètic

Jordi Bordes

Barcelona

Cinc anys de re-escritura de l'obra poètica d'Albert Balasch ben bé valen 7 hores d'espectacle. El director i dramaturg Albert Arribas ha volgut afrontar

un repte titànic, amb el recurs conformista de sempre trobar una excusa per allò que no acaba de sortir bé. Una mica com els personatges de Balasch, que no acaben d'encertar-la quan són fora, ni quan són a dins (“A fora, cansa; a dins, espanta”). *F.R.A.U.* és l'obra més llarga d'aquest Grec (de fet, s'apropa a mites com el *Mahabharata* de Peter Brook, o *Els germans Karamàzov* de Luppa, i supera de llarg el 2666 d'Àlex Rigola). Fa uns mesos, va rebre el premi Quim Masó que facilita la producció del projecte escènic i, a més, proposa dues places de prestigi: el Grec i el Temporada Alta. Arribas, com Balasch, són del corrent d'artistes provocadors. Proposen tot un *long play*, tot i que saben que, en aquesta opció, hi ha molt d'engany, de màrqueting. Arribas ho deia obertament, dilluns passat en l'últim passat a la Fabra i Coats, abans de traslladar-se a la sala Ovidi Montllor (on es va representar dijous i ahir). A aquesta versió escènica dels *Quaderns del frau* hi ha, efectivament, la voluntat de revisar però també de reciclar. El mateix Arribas explica durant la peça que bona part de la posada en escena sorgeix d'aprofitar el format que va proposar per a l'estrany (i lúcid) homenatge a Feliu Formosa *Sala de miralls* (TNC, 2014). Arribas emula un cert aire de Thomas Bernhard, de voler riure's dels zenits culturals, que es creuen tocats pels dits de l'Olimp i que, vistos des del carrer, se'ls veu que van tots nus, com aquell emperador de conte infantil. Amb la posada en escena, Arribas denuncia i alhora es posa en l'aparador del petit ridícul, amb el seu posat de mirada tímida i trappella. Una altra discussió és si una peça que s'allarga tant i no revela gaire res de nou ni ve moguda per un thriller o un estat contemplatiu o de preciositat es-

Un instant de l'assaig de 'F.R.A.U.', a la Fabra i Coats, fa uns dies ■ ANNA QUERALT

cènica pot quedar ben parada al final d'un festival esgotador de propostes. La peça es completa amb un monòleg d'Oriol Genís en el qual fa una adaptació de la caça de l'home, inspirat en *El rei*

Esdevenen massa hermètiques les visions metateatral per al públic que no és professional

Lear. Les tres actrius (Mònica Almirall, Antònia Jaume i Marta Osó) en format coral i un cel que les aixopluga es fan oportunes.

Una peça és extensa perquè ha de pretendre construir un gran univers. Rigola va vestir el 2666 com si fossin cinc peces curtes. Els actors (i personatges) s'anaven trobant però en espais i presentacions formals ben diferents. Aquest *F.R.A.U.* alterna el vers i la instal·lació quasi *performàtica* (l'acció de fons és contínua, com

a contrapunt vulgar a la volada poètica) amb una mena d'anecdòtic. Com quan Jordi Collet confessa que ell també pretén recuperar i salvar la seva banda de pop La SuertePezMáquina. O quan es reproduïx (una mena de transcripció) d'una entrevista en què Balasch (o el seu doble) repetiran una entrevista que es pot trobar penjada a *El núvol*. Fins i tot, per quadrar que la proposta duri 7 hores ell mateix se sotmet a una postfunció en el primer tram de la peça. Així, confessa que una de les actrius de *Sala de miralls* se li va empipar pel tractament rebel de Formosa.

Si Balasch ha mirat de condensar tot el seu univers poètic (un combat continu amb el llenguatge), Arribas hi inclou alguns elements característics del poeta, com és la seva afició al futbol. Una escapadòria a instants de desesperació que es resol amb la catarsi col·lectiva del Barça. Per això, l'actor Albert Prat llueix una samarreta de Messi, però a sobre hi porta un insecte que, certament, incomoda. Un apunt que és revelador i inquietant alhora.

Arribas té un món particular que busca una provocació però allunyant-se de la farsa fàcil. Jus-

tifica cada acció dels seus personatges a partir de les lectures i les interpretacions (com també faria, al *Vergonya eterna*, Ateneu Barcelonès, 2016, tot rememorant la valentia del Guimerà de reivindicar el català en una entitat de l'època, classista i castellanitzada i alhora desemmascarant l'orientació homosexual del dramaturg). Les seves obres es construeixen com ombres, com si volguessin passar desapercebudes (com va ser el viatge fosc dels jugadors de *Selecció* en un autobús dins de la Seca, 2015). I és una llàstima perquè Arribas, si més no com a director, ha sabut plasmar peces de gran radicalitat (*Moro com a país*, TNC, 2014) que es mereixien molta més atenció que aquestes patums que ell promociona i blasma alhora.

Hi ha a qui li interessen les picades d'ullet de Bernhard a la professió (amb peces com *Tres Dramolette*, per posar un exemple de molts). Són jocs que tenen el seu públic però que esdevenen massa hermètics per a la majoria dels espectadors. La buidor cultural es palpa immensa, però el que cal és teixir eines per poder valorar des de l'emoció, l'empatia i un joc de miralls constructiu.

Perceval condensa el 'Platonov' de Txèkhov

Redacció
BARCELONA

El director Luk Perceval concentra personatges i accions del *Platonov* de Txèkhov en un muntatge que avui s'acomiada a la sala Fabià Puigserver del Teatre Lliure. Platonov és un home “massa honest” per viure en aquest món, deia fa uns dies l'actor Steven van Watermeulen en roda de premsa. La dramàturgia de Perceval s'atreveix a canviar el final, fins i tot, admet l'interpret.

Txèkhov va escriure aquesta peça en la seva joventut i ja s'intuïa la dèria dels seus protagonistes d'anar contra el destí (i fracassar-hi sempre). Aquest *Platonov* lamenta dels vicis burgesos de la comunitat on viu, en què no hi ha un tremp de vida. El que hauria estat una festa més es converteix en una festa final, perquè un dels seus amics anuncia que es casarà amb la noia que Platonov ha estimat platònicament. Segons l'actor, que en la peça es passa tota l'estona a l'ombra bevent, sense implicar-se aparentment en la trama, tal com recull Europa Press, “el més important de l'espectacle és el so”. Un piano de cua presideix l'escena.

En l'obra, Anna Petrovna –viuda d'un general– convoca com cada any els seus amics per celebrar l'arribada de la primavera amb un dinar, focs artificials i beguda, i la reunió serveix al mateix temps per constatar que res no ha canviat durant els mesos d'hivern.

Aquesta és l'última producció vinguda del centre d'Europa d'aquesta edició. Els darrers dies (de dilluns a dimecres a la mateixa sala), encara mostrarà un altre muntatge d'interès, *Cuando vuelva a casa voy a ser otro*, de Mario Pensotti i el grup Marela, la que serà l'última producció més enllà de l'Atlàntic. ■